

No:
Date:

ژماره:
ريکھوت: ٢٨ / ١٩ / ٢٠١٩ ی زاینی
١٢ / ١٩ / ٢٧١٩ ی کوردی

رینمایی ژماره (٧) ی سالی (٢٠١٩)

رینمایی خویندنی بالآ/ دبلومی بالای یهک سالهی ئەکادیمی له زانکۆ حکومییهکانی کوردستان بۆ سالی (٢٠١٩-٢٠٢٠)

ئامازه به کۆنووسی کۆبوونهوهی ژماره (٥) ی ئەنجومهنی وهزارهت که له ریکهوتی (٢٠١٩/١٠/١) و (٢٠١٩/١٠/٦) ئەنجام درابوو، بپاردره به دهکردنی رینمایی خویندنی بالآ/ دبلومی بالای یهک سالهی ئەکادیمی له زانکۆ حکومییهکانی کوردستان بهم شیوهیهی خوارهوه:

تهوهری یهکه م/ مهرج و رینماییهکانی پیشکهشکردن:

١- مهرجی تیکرای نمره (معدل) ی به کالۆریۆس:

تیکرای نمره (معدل) ی به کالۆریۆسی پیشکهشکار رهچاوناکریت بۆ پیشکهشکردن، واته ههر پیشکهشکارێک تیکرای نمره (معدل) ی (٥٠%) بیت ئەوا مافی ههیه پیشکهشی ئەم جوړه خویندنه بکات.

٢- مهرجی ئاستی توانستی زمانی ئینگلیزی:

مهرجی توانستی زمانی ئینگلیزی له لایهن لیژنه ی زانستی ئەو به شه دادهنریت که ئەم جوړه خویندنه دهکاتهوه، به مهرجیک له لایهن ئەنجومهنی کۆلیژ و ئەنجومهنی زانکۆ پهسهند بکریت و دواتر پپووسته رهزامهندی وهزارهت سهبارهت به مهرجی ئاستی توانستی زمانی ئینگلیزی وهربگیردریت.

٣- مهرجی تاقیکردنهوهی توانستی زانستی:

أ. مهرجه پیشکهشکار له تاقیکردنهوهی توانستی زانستی دهبرچیت (واته مهرجه به لایهنی کهم (١٥) نمره ی له (٣٠) نمره ی تهرخانکراو بۆ تاقیکردنهوهی توانستی زانستی بهدهست بهینیت، به پپچهوانهوه به دهرنهچوو دادهنریت و مافی چوونه پپشبرکیی نییه).
ب. پپووسته لیژنه بهکی زانستی تاییهت له سه ر ئاستی کۆلیژ/فاکه ئتی/سکول یان بهش سه ره رشتی تاقیکردنهوهکان بکات.
ج. پپووسته له گه ل پیشکهشکردنی پرسیارهکانی تاقیکردنهوهی توانستی زانستی له لایهن مامۆستایان، وهلامی نمونه یی پرسیارهکان پیشکهش به لیژنه ی تاقیکردنهوهکان بکریت.

٤- مهرجی ته مهن:

میچ (سقف) ی ته مهن مهرجه بۆ پیشکهشکردن، واته ناییت ته مهنی پیشکهشکار له (٤٠) سال زياتر بیت (له سه ر بنه مای سالی له دایکبوون)، ئەو پیشکهشکارانه ی ته مهنیان له (٤٠) چل سال زياتره، ده توانن به شیوازی پارالیل پیشکهش بکن.

5- مه‌رجی سالانی خزمه‌ت و تێبه‌ربوونی ماوه‌ی پێویست به‌سه‌ر ده‌رچووندا:

أ. بۆ خوازیارانی دامه‌زراو (واته فه‌رمانبه‌ری هه‌میشه‌یی بن له‌یه‌کیک له‌ دامه‌وه‌زگاکانی حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان)، پێشکه‌شکار مه‌رجه (۲) دوو سالی ته‌واوی خزمه‌تی فیعلی دوا‌ی به‌ده‌سته‌پێنانی پروانه‌می به‌کالۆریۆس و دامه‌زراوندی هه‌بیت تاپکه‌وتی ده‌سته‌پێکردنی خویندنه‌که، به‌پێچه‌وانه‌وه‌ مافی پێشکه‌شکردن و وه‌رگرتنی مۆله‌تی خویندنی نابیت.

ب. ئه‌و خوازیارانه‌ی که‌ دانمه‌زراون له‌ دام و ده‌زگاکانی حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان، به‌بێ هه‌بوونی مه‌رجی دوو سال ده‌رچوون و تێبه‌رین به‌سه‌ر به‌ده‌سته‌پێنانی پروانه‌می به‌کالۆریۆس مافی پێشکه‌شکردنیان هه‌یه و پێویسته به‌ئینامه‌ی یاسایی له‌ زانکۆ پێشکه‌ش بکه‌ن که له‌ هه‌یج دامه‌وه‌زگایه‌کی میری (حکومی) دانمه‌زراون. به‌پێچه‌وانه‌وه‌ خویندنه‌که‌ی هه‌له‌وه‌هه‌سته‌وه‌ و ریکاری یاسایی به‌رامبه‌ری ده‌گیردرێته‌به‌ر.

ته‌وه‌ری دووهم/ ریکخه‌ستی پێشبرکێ له‌ نیوان پێشکه‌شکاران و پێوه‌ره‌کانی سیستمی ریزبه‌ندی به‌پێی رێژه‌ی خال:

پێوه‌ره‌کانی پێشبرکێ له‌سه‌ر بنه‌مای نمره‌ی به‌کالۆریۆس و نمره‌ی تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانستی ده‌بیت به‌م شیوه‌یه‌ی خواره‌وه‌:

أ. تیکرای نمره‌ی (۵۰%) به‌کالۆریۆس هه‌یج خال وه‌رناگریت بۆ چوونه‌ ناو پێشبرکێ، به‌ زیادبوونی هه‌ر نمره‌یه‌ک خالێک وه‌رده‌گریت (بۆ نمونه ئه‌گه‌ر پێشکه‌شکارێک تیکرای نمره‌که‌ی (۵۵%) بوو (۵) پینچ خالی پێ ده‌دریت بۆ چوونه‌ ناو پێشبرکێ، ئه‌گه‌ر پێشکه‌شکارێکی دیکه‌ تیکرای نمره‌ی (۵۸%) هه‌بوو ئه‌وا (۸) هه‌شت خالی بۆ زیاد ده‌کریت، بۆ نمره‌کانی تریش هه‌مان ئه‌و پێوه‌ره‌ به‌په‌وه‌ ده‌کریت).

ب. له‌به‌ر ئه‌وه‌ی تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانستی له‌سه‌ر (۳۰) نمره ئه‌نجام ده‌دریت و به‌ده‌سته‌پێنانی نمره‌ی (۱۵) پانزه له‌ تاقیکردنه‌وه‌ هه‌یج خال وه‌رناگریت، واته (۰) سفر (خال) ده‌بیت و به‌ زیادبوونی هه‌ر نمره‌یه‌ک (۱) یه‌ک خالی بۆ زیاد ده‌کریت (بۆ نمونه ئه‌گه‌ر پێشکه‌شکار نمره‌ی (۱۶) هه‌یج له‌ تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانستی، ئه‌وا (۱) یه‌ک خال وه‌رده‌گریت بۆ به‌شداریکردن له‌ پێشبرکێ، ئه‌گه‌ر نمره‌ی (۲۰) بیستی هه‌یج ئه‌وا (۵) پینچ خالی پێ ده‌دریت بۆ به‌شداریکردن له‌ پێشبرکێ... هتد).

تییینی/ هه‌ردوو خاله‌کانی به‌ده‌سته‌توو له‌ نمره‌ی به‌کالۆریۆس و نمره‌ی تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانستی کۆده‌کرێنه‌وه‌ و ئه‌و پێشکه‌شکارانه‌ی به‌رزترین خالیان به‌ده‌سته‌پێنا، ئه‌وا به‌ پێی رێژه‌ی پلان و ژماره‌ی کورسیه‌کانی په‌سه‌ندکراو له‌ لایه‌ن وه‌زاره‌ت وه‌رده‌گیرین.

ته‌وه‌ری سێهه‌م/ مه‌رج و پێداویستی کردنه‌وه‌ی خویندنی دبلۆمی بالایی یه‌ک ساله‌ی ئه‌کادیمی:

أ. بۆ کردنه‌وه‌ی خویندنی دبلۆمی بالایی یه‌ک ساله‌ی ئه‌کادیمی له‌ هه‌ر به‌شێکی زانستی مه‌رجه به‌ لایه‌نی که‌م (۴) چوار هه‌لگری پروانه‌می دکتۆرا یان (۴) چوار هه‌لگری پله‌ی زانستی (مامۆستا) هه‌بیت که‌ پسرپۆری گشتیان له‌ هه‌مان پسرپۆری به‌شه‌که‌یه‌ و مه‌رجیشه ئه‌و مامۆستایانه‌ له‌سه‌ر میلاکی هه‌میشه‌یی به‌شی زانستی بن یان خانه‌نشینکراوی هه‌مان به‌ش بن یاخود گرێبه‌ست یان ته‌نسیبکراو بن له‌ هه‌مان ئه‌و به‌شه‌ یاخود شه‌راکه‌تی ئه‌کادیمیانه‌ له‌ گه‌ل زانکۆکان هه‌بیت له‌ رێگه‌ی ریکه‌وتنامه و خه‌ستنه‌رووی به‌ دۆکیومینت، لێره‌دا پێویسته ئه‌و به‌رێژانه‌ که‌ ستافی به‌شێکی دیاریکراون دووباره‌ نهنه‌وه‌ له‌ به‌شێکی تر.

۲. ئه‌و زانکۆیانه‌ی که‌ ده‌یانه‌وێت خویندنی دبلۆمی یه‌ک ساله‌ی ئه‌کادیمی له‌ هه‌ر بوارێک بکه‌نه‌وه‌، مه‌رجه به‌شه‌که‌ له‌ زانکۆکه‌ هه‌بیت.

٣. سه‌باره‌ت به‌و به‌شانه‌ى كه ده‌یانه‌وێت خویندنى بالا/ دبلۆمى بالای یه‌ك ساله‌ى ئه‌كادیمى بکه‌نه‌وه‌ بۆ یه‌كهم جار و مه‌رجه‌كانى خالى (١ و ٢) یه‌ك و دوو و سێ سهره‌وه‌یان تێدايه، ده‌توانن پرۆپۆزهلێ کردنه‌وه‌ى دبلۆمى بالای یه‌ك ساله‌ى ئه‌كادیمى پێشكه‌ش به‌ وه‌زاره‌ت/ فه‌رمانگه‌ى توێژینه‌وه‌ و په‌ره‌بێدان بکه‌ن بۆ مه‌به‌ستى ره‌زامه‌ندى و په‌سه‌ندکردنى.

ته‌وه‌رى چواره‌م : پێداوێستیه زانستیه‌كانى وه‌رگرتنى برۆانامه‌ى دبلۆمى بالای یه‌ك ساله‌ى ئه‌كادیمى:

١. خویندنى دبلۆمى بالای یه‌ك ساله‌ى ئه‌كادیمى به‌ شێوازى بۆلۆنیا پرۆسێس (Bologna Process) ده‌بێت و (ECTS 60) بۆ هه‌ردوو سیمسته‌ره‌كه‌ ته‌رخان ده‌كرێت، واته‌ هه‌ر سیمسته‌رێك (ECTS 30) بۆ ته‌رخان ده‌كرێت و له‌ لایه‌ن لیژنه‌ى زانستى به‌ش بابه‌ته‌كان دیارى ده‌كرێت كه پێویسته‌ سه‌رجه‌م بابه‌ته‌كان په‌یوه‌ندیدار بێت به‌ پسرۆرى خویندنى به‌كالۆریۆس پێشكه‌شكار.
٢. وورده‌كارى شێوازى خویندنى كۆرسه‌كانى خویندنى دبلۆمى بالای یه‌ك ساله‌ى ئه‌كادیمى به‌ فه‌رمانى وه‌زارى ده‌رده‌چیت.
٣. له‌ هه‌ر سیمسته‌رێك پێویسته‌ قوتابى/خویندكار (Article Review) له‌ یه‌كێك له‌ بابه‌ته‌كانى سیمسته‌ره‌كه‌ بنووسیت كه‌ بابه‌ته‌كه‌ له‌ لایه‌ن لیژنه‌ى زانستى به‌ش دیارى ده‌كرێت.
٤. له‌م جۆره‌ خویندنه‌دا نووسینى (اطروحه) پێویست نییه‌.
٥. مه‌رجه قوتابى/ خویندكار له‌ تاقیکردنه‌وه‌ى كۆرسه‌كان دا نمره‌كه‌ى له (٦٠%) كه‌متر نه‌بێت له‌ هه‌ر یه‌ك له‌و بابه‌تانه‌ و له‌ كۆتایى هه‌ردوو وه‌رزه‌كه‌دا تێكراى نمره (معدل) له (٧٠%) كه‌متر نه‌بێت، به‌ پێچه‌وانه‌وه‌ به‌ پێى رێنمايه‌كانى خویندنى بالا سربینه‌وه‌ى ناو (ترقی‌ن القید) ده‌كرێت.
٦. ئه‌گه‌ر قوتابى/ خویندكار له‌ سیمسته‌رى یه‌كهم له‌ نیوه‌ى زیاترى بابه‌ته‌كان كه‌وت، ئه‌وا سربینه‌وه‌ى ناو (ترقی‌ن قید) ده‌كرێت و مافى چوونه‌ ئێو كۆرسى دووه‌مى نابێت.
٧. ده‌كرێت لیژنه‌ى زانستى به‌ش دواى وه‌رگرتنى ره‌زامه‌ندى ئه‌نجومه‌نى كۆلیژ هه‌ر پێداوێستیه‌كى دیکه‌ له‌ ماوه‌ى خویندنه‌كه‌ زیاد بکات بۆ قوتابیان و خویندكاران بۆ وه‌رگرتنى برۆانامه‌كه‌ كه‌ له‌ خاله‌كانى سه‌ره‌وه‌ نه‌هاتوو، به‌ مه‌رجه‌ك ناكۆك نه‌بێت له‌گه‌ل ناوه‌رۆكى ئه‌م رێنمايه‌.
٨. ماوه‌ى هه‌ر كۆرسێك بریتى ده‌بێت له (١٥) پانزه‌ هه‌فته‌ به‌ تاقیکردنه‌وه‌كانیشه‌وه‌.
٩. له‌ خویندنى دبلۆمى بالای یه‌ك ساله‌ى ئه‌كادیمى (ECTS 1) به (٢٥) كاتژمێر ئه‌ژمار ده‌كرێت.

ته‌وه‌رى پێنجه‌م: تێبینیه‌ گشتیه‌كان:

١. برۆانامه‌ى خویندنى دبلۆمى بالای یه‌ك ساله‌ى ئه‌كادیمى به‌كاردی‌ت بۆ مه‌به‌ستى به‌رزکردنه‌وه‌ى نمره (ت‌حسین معدل)ى به‌كالۆریۆس تاوه‌كو دواتر پێشكه‌شكار بتوانیت پێشكه‌شى خویندنى بالا/ماسته‌ر بکات كه‌ رێژه‌ى (٦٠%)ى كۆنمه‌رى دبلۆمى بالای یه‌ك ساله‌ى ئه‌كادیمى و (٤٠%)ى كۆنمه‌رى به‌كالۆریۆس كۆده‌كرینه‌وه‌ و ده‌بێت نمره‌ى پێشكه‌شکردن بۆ خویندنى بالا/ماسته‌ر.
٢. له‌ كاتى پێدانى به‌خشینى برۆانامه‌ى خویندنى دبلۆمى بالای یه‌ك ساله‌ى ئه‌كادیمى له‌ لایه‌ن زانكۆكان، پێویسته‌ به‌ روونى له‌سه‌ر برۆانامه‌كه‌ ئاماژه‌ بدرێت كه‌ ئه‌م برۆانامه‌یه‌ ئه‌كادیمیه‌ و بۆ مه‌به‌ستى ئه‌كادیمى و به‌رزکردنه‌وه‌ى نمره‌ى به‌كالۆریۆس به‌كاردی‌ت به‌ مه‌به‌ستى پێشكه‌شکردن بۆ خویندنى بالا/ماسته‌ر له‌ زانكۆكانى هه‌ریمی كوردستان.
٣. برۆانامه‌ى خویندنى دبلۆمى بالای یه‌ك ساله‌ى ئه‌كادیمى بۆ مه‌به‌ستى زانستى و ئه‌كادیمى به‌كاردی‌ت و ماف و ئیمتیازاتى دارایی و كارگێرى له‌ لایه‌ن وه‌زاره‌تى دارایی و ئابوورى هه‌ریم ده‌ستنیشان ده‌كرێت.

Kurdistan Regional Government
Council of Ministers
Ministry of Higher Education & Scientific Research

4. هه‌چ مامه‌له‌یه‌کی پێشکه‌شکردن وه‌رناگیریت، نه‌گه‌ر سه‌رجه‌م دۆکیۆمێنته‌کان ته‌واو نه‌بیت تا دوایین رۆژی پێشکه‌شکردن، به‌ پێچه‌وانه‌وه‌ خوازیار مافی به‌شداربوونی له‌ تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانستی نابیت و یاریده‌ده‌ری سه‌رۆک زانکۆکان بۆ کاروباری زانستی و خوێندنی با‌لا به‌رپرسیارن له‌ وردبینی کردنی دۆکیۆمێنته‌کان و ده‌ستنی‌شانکردنی لیستی نه‌و پێشکه‌شکارانه‌ی که‌ مافی تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانستییان هه‌یه‌، هه‌روه‌ها لیژنه‌ تاییه‌ته‌کانی وه‌زاره‌تی خوێندنی با‌لا و توێژینه‌وه‌ی زانستی چاودێری و وردبینی دۆکیۆمێنته‌کان و پرۆسه‌ی پێشکه‌شکردن ده‌کهن.
5. مۆله‌تی خوێندنی دبلۆمی با‌لای یه‌ک سه‌له‌ی نه‌کادیمی له‌ زانکۆ حکومه‌یه‌کانی کوردستان به‌ شیوه‌ی خۆته‌رخانکردنی ته‌واو (تفرغ تام) ده‌بیت بۆ ماوه‌ی (1) یه‌ک سا‌ل فه‌رمانبه‌رانی دامه‌زراو به‌ شیوه‌ی هه‌میشه‌یی له‌ داموده‌زگا‌کانی حکومه‌تی هه‌رێمی کوردستان و عێراق.
6. دبلۆمی با‌لای یه‌ک سه‌له‌ی نه‌کادیمی هاوشیوه‌ی خوێندنی ماسته‌ر و دک‌تۆرا له‌ خوێندنی ده‌وامی به‌یانیان ده‌بیت، نابیت دبلۆمی با‌لای یه‌ک سه‌له‌ی نه‌کادیمی له‌ خوێندنی ده‌وامی ئیواران بیت.
7. ماوه‌ی خوێندن بریتیه‌ی له‌ (1) یه‌ک سا‌لی نه‌کادیمی، له‌ ده‌سه‌لاتی هه‌نجومه‌نی کۆلیژ/فاکه‌لتی/سکوله‌ که‌ بۆ ماوه‌ی (3) س‌ن مانگ بۆ جاری یه‌که‌م به‌ مووچه‌ ماوه‌که‌ درێژ بکاته‌وه‌ و له‌ ده‌سه‌لاتی هه‌نجومه‌نی زانکۆیه‌ بۆ ماوه‌ی (3) س‌ن مانگ بۆ جاری دووهم به‌ مووچه‌ ماوه‌که‌ درێژی بکاته‌وه‌ (که‌ دوایین درێژکردنه‌وه‌یه‌). به‌ پێچه‌وانه‌وه‌ قوتابی/خوێندکاری دبلۆمی با‌لای یه‌ک سه‌له‌ی نه‌کادیمی فه‌رمانی سه‌رینه‌وه‌ی ناو (ترقی‌ن القید)ی له‌ خوێندن له‌ لایه‌ن زانکۆوه‌ بۆ ده‌رده‌چیت.
8. پێویسته‌ نه‌و پێشکه‌شکاره‌ی که‌ دانمه‌زراوه‌ به‌ئیننامه‌ی یاسایی له‌ زانکۆ پێشکه‌ش بکات که‌ له‌ هه‌چ فه‌رمانگه‌یه‌کی حکومی دانمه‌زراوه‌، نه‌گه‌ر زانیاری نادرستی دا بیت نه‌وا هه‌موو به‌رپرسیاریه‌تی یاسایی ده‌که‌وێته‌ نه‌ستۆ، هه‌روه‌ها سه‌رینه‌وه‌ی ناو (ترقی‌ن قید)ی له‌ خوێندن بۆ ده‌کریت.
9. به‌پێی بریاری هه‌نجومه‌نی وه‌زاره‌ت مامه‌له‌ له‌گه‌ڵ پۆینت نا‌کریت بۆ ده‌رئه‌نجامه‌کانی تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانستی (واته‌ ژماره‌کان جه‌ر نا‌کرین و کێرف نا‌دریت له‌ کاتی تاقیکردنه‌وه‌ی توانستی زانستی).
10. به‌ هه‌چ شیوه‌یه‌ک نا‌کریت قوتابی/ خوێندکار خوێندنه‌که‌ی له‌ زانکۆیه‌ک بگوازیته‌وه‌ بۆ زانکۆیه‌کی دیکه‌ ناوه‌وه‌ی هه‌رێمی کوردستان یاخود ده‌ره‌وه‌ی هه‌رێم و ده‌ره‌وه‌ی ول‌ات، یان به‌ پێچه‌وانه‌وه‌.
11. نه‌گه‌ر له‌ به‌شیکی زانستی به‌ ته‌نها یه‌ک قوتابی/ خوێندکار وه‌رگیرا، ده‌توانیت ده‌ست به‌ خوێندنی نه‌کادیمی بکات به‌ مه‌رچیک له‌ لایه‌ن لیژنه‌یه‌کی پسپۆره‌وه‌ پرسیاری تاقیکردنه‌وه‌ و هه‌له‌چینی په‌راوی تاقیکردنه‌وه‌ نه‌نجام ده‌دریت، به‌لام زانکۆکان سه‌ریشکن له‌ کردنه‌وه‌ی یان نه‌کردنه‌وه‌ی خوێندن بۆ ته‌نها یه‌ک قوتابی/خوێندکار.
12. نه‌گه‌ر پێشکه‌شکار زانیاری نادرستی دا‌بیت له‌ کاتی پرۆسه‌ی پێشکه‌شکردن یاخود له‌ گشت قۆناغه‌کانی خوێندن، نه‌وا هه‌موو به‌رپرسیاریه‌تی یاسایی ده‌که‌وێته‌ نه‌ستۆ، هه‌روه‌ها سه‌رینه‌وه‌ی ناو (ترقی‌ن قید)ی له‌ خوێندن بۆ ده‌کریت.
13. هه‌لگرانی برۆانامه‌ی به‌کالۆریۆس له‌ بواری زانسته‌ گه‌شته‌یه‌کان مافیان هه‌یه‌ پێشکه‌شی یه‌کێک له‌ پسپۆریه‌یه‌کانی کیمیا و فیزییا و بایلۆجی بۆ خوێندنی دبلۆمی با‌لای یه‌ک سه‌له‌ی نه‌کادیمی بکه‌ن و دواتر دوا‌ی ته‌واوکردنی دبلۆمی با‌لای یه‌ک سه‌له‌ی نه‌کادیمی به‌ سه‌رکه‌وتوویی ده‌توانن پێشکه‌شی خوێندنی با‌لا/ماسته‌ر له‌ بواره‌کانی کیمیا و فیزییا و بایلۆجی بکه‌ن، هه‌روه‌ها هه‌لگرانی برۆانامه‌ی به‌کالۆریۆس له‌ بواری زانسته‌ کۆمه‌لایه‌تیه‌کان مافیان هه‌یه‌ پێشکه‌شی یه‌کێک له‌ پسپۆریه‌یه‌کانی میژوو و جوگرافیا بۆ خوێندنی دبلۆمی با‌لای یه‌ک سه‌له‌ی نه‌کادیمی بکه‌ن و دواتر دوا‌ی ته‌واوکردنی دبلۆمی با‌لای یه‌ک سه‌له‌ی نه‌کادیمی به‌ سه‌رکه‌وتوویی ده‌توانن پێشکه‌شی خوێندنی با‌لا/ماسته‌ر له‌ بواره‌کانی میژوو و جوگرافیا بکه‌ن.

اقلیم کوردستان – العراق

مجلس الوزراء

وزارة التعليم العالي والبحث العلمي

مديرية الشؤون القانونية

Kurdistan Regional Government
Council of Ministers
Ministry of Higher Education & Scientific Research

هەرێمی کوردستان – عێراق

هه‌نجومه‌نی وه‌زیران

وه‌زاره‌تی خوێندنی با‌لا و توێژینه‌وه‌ی زانستی

به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی کاروباری یاسایی

14. به هیچ شیوه‌یه‌ک یه‌ده‌گ (إحتیاط) له خوێندنی با‌لا بوونی نییه، به‌لکو ته‌نها وه‌رگیراو بوونی هه‌یه.
15. مه‌رجه خوازیار پێشکەشی هه‌مان بواری خوێندنی با‌لا/دبلۆمی با‌لای یه‌ک ساله‌ی ئه‌کادیمی بکات له‌سه‌ر بنه‌مای پ‌سپۆری پروانامه‌ی به‌کالۆریۆسه‌که‌ی.
16. ده‌رچووانی زانکۆ تاییه‌ته‌کانی دانپێدانراو له‌ لایه‌ن وه‌زاره‌تی خوێندنی با‌لا و توێژینه‌وه‌ی زانستی هه‌رێمی کوردستان، بۆیان هه‌یه پێشکەشی ئه‌م جوړه خوێندنه بکهن به پێی مه‌رج و شیوازه‌کانی هاتوو له‌م رێنماییه.
17. پ‌لپه‌شت به‌ راده‌برینی ئه‌نجومه‌نی شو‌رای هه‌رێم ژماره (2014/13) له (2017-7-20)، به‌رپ‌زان ئه‌ندامانی په‌رله‌مانی عێراق و ئه‌ندامانی په‌رله‌مانی کوردستان بۆیان نییه پێشکەشی خوێندنی با‌لا/دبلۆمی با‌لا و ماسته‌ر و دکتۆرا بکهن له‌ زانکۆکانی هه‌رێمی کوردستان، هه‌روه‌ها پ‌لپه‌شت به‌ کۆبوونه‌وه‌ی (لیژنه‌ی با‌لای خوێندنی با‌لای) ئه‌نجامدراو له‌ رێکه‌وتی (2017/2/15) و هه‌روه‌ها پ‌لپه‌شت به‌ راده‌برینی ئه‌نجومه‌نی شو‌رای هه‌رێم ژماره (2017/11) له (2017-7-9) و گ‌شتان‌دی وه‌زاره‌ت ژماره (1007) له (2017/4/2) به‌رپ‌زان (خاوه‌ن پله تاییه‌ته‌کان- أصحاب الدرجات الخاصة) تاوه‌کو له‌و پۆسته‌دا بن بۆیان نییه پێشکەشی خوێندنی با‌لا/دبلۆمی با‌لا- ماسته‌ر- دکتۆرا له‌ زانکۆکانی هه‌رێمی کوردستان بکهن له‌به‌رئه‌وه‌ی ناتوانرێت خوێندن و ئه‌و جوړه پۆسته پیکه‌وه راهی بک‌رێت.
18. هاو‌لاتی عێراقی ده‌ره‌وه‌ی ئی‌داره‌ی هه‌رێمی کوردستان و ده‌ره‌وه‌ی عێراق بۆیان هه‌یه پێشکەشی ئه‌م جوړه خوێندنه بکهن به‌ شیوازی پارالێل و مه‌رجه‌کانی هاتوو له‌م رێنماییه.

ته‌وه‌ری شه‌شه‌م: پ‌لان و ژماره‌ی کورسیه‌کان:

دوای ده‌رچوونی ئه‌م رێنماییه، وه‌زاره‌تی خوێندنی با‌لا و توێژینه‌وه‌ی زانستی له‌ رێگه‌ی فه‌رمانگه‌ی توێژینه‌وه‌ و په‌رپێدان/به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی خوێندنی با‌لا به‌ فه‌رمی داوای پ‌لان له‌ زانکۆکان ده‌کات، زانکۆ هه‌له‌ده‌ستی به‌ ئاماده‌کردنی پ‌لانی خوێندنی دبلۆمی با‌لای یه‌ک ساله‌ی ئه‌کادیمی به‌ پێی رێنماییه‌کان و ژماره‌ی کورسیه‌کان دیاری ده‌کات و له‌ لایه‌ن ئه‌نجومه‌نی زانکۆکه‌وه پ‌لان و ژماره‌ی کورسیه‌کان په‌سه‌ند ده‌ک‌رێت به‌ ره‌چاوکردنی ئه‌و مامۆستا‌یانه‌ی میچ و مه‌رجی سه‌رپه‌رشیتیک‌ردنیان به‌ پێی رێنمایی ژماره (7) ی سالی (2016) ی تیدا هه‌یه و دواتریش له‌ لایه‌ن وه‌زاره‌ت/ فه‌رمانگه‌ی توێژینه‌وه‌ و په‌رپێدان/به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی خوێندنی با‌لا پ‌لان و ژماره‌ی کورسیه‌کان په‌سه‌نده‌ک‌رێت، کورسیه‌کانیش به‌م شیوه‌یه‌ی خواره‌وه تهرخان ده‌ک‌رێت:-

1- کورسیه‌ گ‌شته‌یه‌کان به‌ شیوه‌ی خۆرای ده‌بێت به‌م شیوه‌یه‌ی خواره‌وه:-

- أ. ژماره‌یه‌ک له‌ کورسیه‌کان به‌ پێی رێژه‌ی خالی (1) ی سه‌روه‌وه تهرخان ده‌ک‌رێت بۆ (زانکۆکان و زانکۆ نوێیه‌کان و زانکۆ پۆلیته‌کنیکه‌یه‌کان)، له‌م حاله‌ته‌دا ته‌نها خوازیارانی میلاکی ئه‌و زانکۆیانه‌ی که کورسیان بۆ تهرخانکراوه بۆیان هه‌یه پێشبرک‌ی له‌ نیوان خۆیان بکهن له‌سه‌ر ژماره‌ی ئه‌و کورسیانه‌ی بۆیان تهرخان کراوه، ئه‌و پێشکەشکاره‌ی زۆرت‌رین خالی به‌ده‌سته‌ی‌نا به‌ پێی رێژه‌ی کورسی تهرخانکراو له‌ پ‌لان وه‌رده‌گیرێت.
- ب. کورسیه‌کانی دیکه‌ ده‌بێت به‌ (کورسی گ‌شتی) که هه‌موو پێشکەشکارێکی دامه‌زراو به‌ شیوه‌ی هه‌میشه‌یی له‌ داموده‌زگا‌کانی سه‌ر حکومه‌تی هه‌رێمی کوردستان مافی هه‌یه پێشکەشی بکات و له‌ نیوان خۆیان پێشبرک‌ی بکهن له‌سه‌ر ژماره‌ی کورسیه‌کان، ئه‌و پێشکەشکارانه‌ی زۆرت‌رین خالی به‌ده‌ست ده‌هێنن به‌ پێی رێژه‌ی پ‌لانه‌که وه‌رده‌گیرێن.

٢- کورسی به شیوازی سیستمی پارائیل بهم شیوهیهی خواره‌وه:

- أ. رێژهیهك له كورسیه‌كان به شیوهی پارائیل ته‌رخان ده‌كرێت بۆ گشت پێشكه‌شكاران واته نهو پێشكه‌شكارانهی كه دانهمه‌زاون له هه‌یج دامه‌زراوه‌یه‌كی حكومی یان دامه‌زراون له دامووده‌زگاكانی حكومه‌ت بۆیان هه‌یه پێشكه‌شی كورسیه‌كانی پارائیل بكن.
- ب. پێشكه‌شكردن له‌سه‌ر رێژهی كورسیه‌كانی پارائیلی خالی (أ)ی سه‌روه‌وه به شیوهی سه‌رتاسه‌ری ده‌بێت و نهو پێشكه‌شكاره‌ی زۆرتزین خالی به‌ده‌سته‌پێنا به پێی پلان و ژماره‌ی كورسیه‌كان وه‌رده‌گیرێت.

تێبینی /

- أ. هه‌ركاتێك كورسی به‌تال مایه‌وه به گشت جووره‌كانی كورسی ته‌رخانكراو، نه‌وا به هه‌یج شیوه‌یه‌ك كورسیه‌كان پرا‌ناكرێته‌وه.
- ب. هه‌یج زانكۆیه‌ك بۆی نییه كورسی خوێندن زیاد بكات بۆ پلانی په‌سه‌ندكراو له لایه‌ن وه‌زاره‌ته‌وه.
- ج. بۆ دیاریكردنی ژماره‌ی كورسیه‌كان له هه‌ر به‌شێك، پێویسته میلاكی ستافی نه‌و به‌شه و ره‌چاو‌كردنی میچی سه‌ره‌پرشتیكردن به گوێره‌ی رێنمایی ژماره (٧)ی سالی (٢٠١٦) و پێداووستی راسته‌قینه‌ی خوێندنی دبلۆمی بالایی یه‌ك سالی نه‌كادیمی بكرێته پێوه‌ری سه‌ره‌كی، بۆ نه‌م مه‌به‌سته‌ش وه‌زاره‌تی خوێندنی بالایی چاودێری و وردبینی پلانه‌كانی خوێندن ده‌كات.
- د. كورسی بۆ هه‌یج وه‌زاره‌ت و دامه‌زراوه‌یه‌ك ته‌رخان ناكرێت، به‌لكو فه‌رمانبه‌رانی نه‌م دامه‌زراوانه ده‌توانن له‌سه‌ر كورسیه‌كانی گشتی و كورسیه‌كانی پارائیل پێشكه‌ش بكن.
- ه. له‌ حاله‌تی ته‌رخانكردنی كورسی بۆ زانكۆ نوێیه‌كان و زانكۆ پۆلیته‌كنیكه‌كان مه‌رجه كورسی له پاسبۆری داواكراو وه‌كو به‌ش له زانكۆ نوێیه‌كان و پۆلیته‌كنیكه‌كان بوونی هه‌بێت.
- و. پێویسته خوازیار له كاتی پێشكه‌شكردن ته‌نها یه‌ك شیوازی پێشكه‌شكردنی كورسی هه‌لبژێرێت، واته نابیت پێشكه‌شی دوو شیوازی كورسی خوێندن بكات.

ته‌وه‌ری چه‌وته‌م: سه‌باره‌ت به لایه‌نی دارایی خوێندن:

- ١- بۆ نه‌و خوازیارانه‌ی له‌سه‌ر كورسیه‌ گشتیه‌كان به شیوه‌ی خۆرای و هه‌رده‌گیردین، نه‌وا گشت تێچووی خوێندنه‌كه له نه‌ستۆی نه‌و زانكۆیه‌ ده‌بێت كه خوێندنی دبلۆمی بالایی یه‌ك سالی نه‌كادیمی كردۆته‌وه.
- ٢- نه‌و خوازیارانه‌ی له‌سه‌ر كورسی پارائیل وه‌رده‌گیردین، نه‌وا ته‌واوی تێچووی خوێندنی دبلۆمی بالایی یه‌ك سالی نه‌كادیمی له نه‌ستۆی قوتابی/خوێندكار ده‌بێت، بۆیه پێویسته پێشكه‌شكار له كاتی پرۆسه‌ی پێشكه‌شكردن به‌لێننامه‌ی یاسایی له زانكۆ پرپكاته‌وه كه ئاماده‌یه ته‌واوی تێچووی خوێندنه‌كه له نه‌ستۆی خۆی بگرێت.
- ٣- دوا‌ی ده‌رچوونی نه‌م رێنماییه، كرێی خوێندنی دبلۆمی بالایی یه‌ك سالی نه‌كادیمی به شیوازی پارائیل له لایه‌ن هه‌نجومه‌نی زانكۆكانه‌وه پێشنيار ده‌كرێت و له لایه‌ن وه‌زاره‌ت/فه‌رمانگه‌ی توێژینه‌وه‌ی په‌ره‌پێدان/به‌ریۆه‌به‌رایه‌تی خوێندنی بالایی به هه‌ماهه‌نگی له‌گه‌ل فه‌رمانگه‌ی كارگیری و دارایی په‌سه‌ند ده‌كرێت.

تەوهری هه‌شته‌م:

1. ئەم رێنماییه له رێکهوتی دەرچوونیه‌وه کاری پێده‌کریت و هەر رێنماییه‌کی تر له‌مه‌و پێش دەرچوووه که ناکۆک و پێچه‌وانه بێت له‌گه‌ڵ ئەم رێنماییه، ئەوا کاری پێناکریت.
2. هه‌روه‌ها له رێکهوتی دەرچوونی ئەم رێنماییه، رێنمایی ژماره (٤) ی سالی (٢٠١٨) ی خوێندنی دبلۆمی باڵای پێشه‌یی هه‌له‌وه‌شیتته‌وه و کاری پێناکریت، ئەو قوتابی/خوێندکارانه‌ی که له ئیستادا دبلۆمی باڵای یه‌ک سالی پێشه‌یی ده‌خوین و وه‌رگیراون به پێی رێنمایی ژماره (٤) ی سالی (٢٠١٨) ده‌توانن به‌رده‌وام بن له خوێندنه‌که‌یان یاخود به ره‌زامه‌ندی ئەنجومه‌نی زانکۆ ده‌توانرێت خۆیان له‌گه‌ڵ ئەم رێنماییه بگونجین به مه‌رجیک بڕوانامه‌ی به‌کالۆریۆس و خوێندنی باڵای یه‌ک سالی پێشه‌یی له هه‌مان به‌ش بێت.

هۆیه‌کانی دەرچوونی ئەم رێنماییه

هۆیه‌کانی دەرچوونی ئەم رێنماییه بریتییه له دروستکردنی هه‌لی دهرفته‌ی خویندن بۆ ئەو خوازیارانە‌ی که ده‌یانە‌وێت درێژه به‌ خویندنی باڵا/ ماستەر بدن له زانکۆ حکومه‌یه‌کانی هه‌رێمی کوردستان، به‌لام کۆنمه‌ری به‌کالۆریۆسیان له (٦٠%) که‌متره، بۆیه له پێناو به‌رزه‌وه‌ندی گشتی و سوودمه‌ندبوونی خوازیاران، ئەنجومه‌نی وەزاره‌تی خویندنی باڵا و توێژینه‌وه‌ی زانستی رێنمایی خویندنی دبلۆمی باڵای یه‌ک سالی ئەکادیمی دەرکرد.

د. ئارام محمد قادر

وه‌زیری خویندنی باڵا و توێژینه‌وه‌ی زانستی

وێنه‌به‌ک بۆ:-

- نووسینه‌گی به‌رێز جه‌نابی وه‌زیر/ بۆ زانین/ له‌گه‌ڵ رێژدا.
- وه‌زاره‌تی داد/ رۆژنامه‌ی وه‌ قایعی کوردستان/ تکایه بۆ بلا‌کردنه‌وه‌ی/ له‌گه‌ڵ رێژدا.
- راوێژکاری جه‌نابی وه‌زیر/ بۆ زانین/ له‌گه‌ڵ رێژدا.
- سه‌رۆکایه‌تی گشت زانکۆ حکومه‌یه‌کانی هه‌رێمی کوردستان/ بۆ زانین و کاری پێویست به پێی په‌یوه‌ندی/ له‌گه‌ڵ رێژدا.
- ئەنجومه‌نی کوردستان بۆ پسپۆریه‌ پزیشکیه‌کان/ بۆ زانین و کاری پێویست به پێی په‌یوه‌ندی/ له‌گه‌ڵ رێژدا.
- ده‌سته‌ی کوردستانی بۆ دراستاتی ستراتیجی و توێژینه‌وه‌ی زانستی/ بۆ زانین و کاری پێویست به پێی په‌یوه‌ندی/ له‌گه‌ڵ رێژدا.
- ده‌زگای سه‌ره‌پرشته‌ی و دنیایی جۆری/ له‌گه‌ڵ رێژدا.
- گشت فه‌رمانگه‌کانی دیوانی وه‌زاره‌ت/ بۆ زانین و کاری پێویست به پێی په‌یوه‌ندی/ له‌گه‌ڵ رێژدا.
- به‌رێوه‌بەرایه‌تی کاروباری یاسایی/ له‌گه‌ڵ به‌رایه‌یه‌کان.
- دەرکرده‌ خولاو.